

KOLPING

VII. évfolyam 3. szám • A MAGYAR KOLPING SZÖVETSÉG LAPJA • 1997. március

A HÚSVÉT, ÚJJÁSZÜLETÉS

A húsvét és a tavasz ünnepe összefügg. Ez érthető, nem csupán abból, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus keresztalála és föltámadása tavaszra esett, hanem az esemény jelentőségéből és üzenetéből is: a húsvét megváltásunk és lelki újjászületésünk ünnepe. A húsvéti eseményt és újjászületést jeleníti meg az egyház liturgiája a szent három nap, nagycsütörtök, nagypéntek és nagyszombat szertartásaiban.

Az utolsó vacsora emlékezete

Nagycsütörtök délelőtt a püspöki székesegyházakban ünnepélyes, ún. krizma mise van. A megyéspüspök vezetésével nagyszámú papság részvételével a püspök ezen a szentmisén megszenteli a szent olajokat. Az olajszentelésnek ősi hagyományai vannak mind a nyugati, mind a keleti egyházban. Az olaj ősi keleti jelkép, akárcsak a liturgiában megjelenő kenyér és bor. Az utóbbiak az étel és ital formájában jelzik, hogy a természetfölötti életünket is táplálni kell, míg az olaj ezen túlmenően az egészséget és a gyógyítást is jelenti, illetve jelképezi mind a természetes mind a természetfölötti rendben.

Amint a kenyér és a bor Krisztus testének és vérének külső, járulékos jele a szentmisében, úgy a szent olaj a Szentlélek gyógyító és természetfölötti életet közvetítő hatékony jelképe. Mind a kereszttség, mind a bérmálás szentségének kiszolgáltatásakor a pap szent olajjal keni meg a jelöltet, továbbá a papszenteléskor és a betegek szentségének kiszolgáltatásakor is a szent olajjal való megkenetésnek komoly jelentése van. Az olajszentelési misén a püspök külön áldja meg a keresztelendőket olaját (ezt használják a papszenteléskor is), a betegek olaját és a krizmát. Az olaj csak növényi (oliva) olaj lehet, míg a krizma balsammal kevert faolaj. A görögkatolikusoknál a krizma olyan olaj, amibe hét keleti illatos fűszert kevernek, ami a Szentlélek hét ajándékát jelképezi. A mise után a megszentelt olajokat szétosztják az esperesi kerületeken keresztül az egyes plébániákra és ott a sekrestyében tisztas helyen tárolják a következő év nagycsütörtökéig. Nagycsütörtök este az ünnepélyes szentmisén a „Dicsőség” elnéklése után a „harangok Rómába mennek”, azaz a nagyszombati húsvéti mise ünnepélyes „Glória”-jáig csak fakereplők

használata jelzi azt, amit egyébként csengővel vagy haranggal jeleznek. A nagycsütörtöki esti szentmise az oltáriszentség és az egyházi rend szentségének alapítására emlékeztet. Utána következik az oltárfosztás szertartása, amikor minden díszt leveszünk az oltárról, ezzel is jelezve és átérve a mi Urunk Jézus Krisztus elfogatásának kiszolgáltatottságát. Szép szokás ilyenkor, hogy nagycsütörtökön este a hívek elmélkedő virrasztásra gyűlnek össze az eljövendő szentsír kápolnában vagy mellékolnárnál és az Oltáriszentség jelenlétében átérzik Krisztus Urunk getszemáni-kerti szenvedő virrasztását.

Úr Jézus halálának ünneplése

Nagypéntek minden keresztény számára jelentős ünnep. Református testvéreink e napot jobban ünneplik, mint a húsvétvasárnapot. Nagypénteken ún. csonka mise van. A hangsúly az ige liturgiájára kerül. A csupasz oltárhoz – melyen csak a lila lepellel borított kereszt van – megérkezik a papság és a segédkezők és mély leborulással fejezik ki hódolatukat az értünk meghaló üdvözítő tiszteletére. Az evangélium az Úr Jézus szenvedéstörténetét idézi, amit vagy teljes terjedelmében felolvasnak, vagy a kórus énekléssel a passiót. Felajánlás helyett a pap az egyház egyetemes szándékaiért imádkozik ünnepélyes formában. Átváltoztatás és Úrfelmutatás helyett történik a szent kereszt ünnepélyes fölmagasztalása, amit a papság és a hívek kereszt előtti hódolata követ. Ezt követi a pap és a hívek áldozása és az Oltáriszentség ünnepélyes elhelyezése a szent sírban. A nagypénteki csonka misét megelőzi – rendszerint délután három órakor az Úr Jézus halálának időpontjában – az ünnepélyes keresztúti ájtatosság, amikor imádkozva, elmélkedve egyes állomásaiban is átéljük mindazt a szenvedést, amit Üdvözítőnk bűneinkért megváltásunk érdekében értünk elszenvedett.

Feltámadás és újjászületés

Nagyszombaton délelőtt szép szokás a szentsír látogatása. Lelket emelő élmény, amikor templomról templomra járva imádkozhatunk a fehér virágokkal díszített szentsíroknál, ahol a kitett Oltáriszentség alatt a halott Krisztus szobra

van elhelyezve. Délután vagy este kezdődik a feltámadás ünnepét bevezető tűzszentelés. A tűz világít és melegít. A megszentelt tűzzel gyűjtik meg a húsvéti gyertyát, ami Krisztust, a világ világosságát jelképezi. A vastag húsvéti gyertyába a pap öt tömjén-csomót helyez, ami Krisztus öt sebéj jelzi, továbbá az idei év évszámával együtt ráírja az alfa és omega görög betűket, ami azt fejezi ki, hogy Krisztus a kezdet és a vég. Ezután a diakónus (szerpap) ünnepélyesen beviszi a húsvéti gyertyát a templomba, ahol a hívek is meggyújtják kis gyertyáikat az elsötétített templomhajóban. Miután a diakónus eléneklé a húsvéti gyertya himnuszát (Exultet), már a feltámadás örömeinek előzéval kezdődik a szentmise, ahol az ó- és újszövetségi olvasmányok a megváltás előkészítésének üdv-történeti mozzanatait és azok újszövetségi értelmét tárják elénk. Ezt megelőzően már elhangzik a Glória dicsőítő éneke, a templom fényárba öltözködik és megszólalnak a harangok, újra szól az orgona is. Az evangélium már a feltámadás örömhíréről szól. A felajánlást bevezető a vízszentelés. Majd a hívek meggyújtják keresztstégi fogadalmukat és sok helyen az ősi szokásoknak megfelelően, vagy felnőtteket vagy gyermekeket keresztelnek meg az új keresztvízzel, ezzel is jelezve a kereszttség húsvéti értelmét a kereszttségben, ugyanis a vízben megmerítkezve meghaltunk a bűnnek míg a vízből kiemelkedve megtisztultunk, újjászülettünk, természetfeletti életre kelünk, hiszen – Jézus ígérete szerint – ha meghaltunk a bűnnek és vele együtt szenvedtünk, akkor vele együtt mi is föltámadunk. A nagyszombati szentmise tovább már a húsvéti öröm hangulatában ünnepélyes formában zajlik le és ezt követi a húsvéti körmenet, de ez nem minden országban szokás. Mi őrizzük ezt a széphagyományt és ne engedjük elsovsadni, mert sok ember, aki tán nem is gyakorló katolikus, nagyra értékeli ezt az ünnepélyes tanúságtételt hitünk mellett. Húsvétvasárnap az egyházi év legnagyobb ünnepe, hiszen azt az üzenetet hordozza, hogy Krisztus Urunk nemcsak meghalt értünk a keresztfán, hanem föl is támadt halottaiból és ez azt jelenti, hogy a mennyei Atya elfogadta bűneinkért hozott áldozatát és így megváltásunk beteljesedett.

Dr. Bolberitz Pál p.prelátus

Igazságosabb és testvériesebb világot!

A Magyar Katolikus Püspöki Kar körlevele a hívekhez és minden jóakarató emberhez a magyar társadalomról. (Folytatás)

I. A SZOCIÁLIS VISZONYOK ÉS EGÉSZSÉGÜGY

B) Szempontok és ajánlások

Elköteleződés a szegények mellett

23. Az egyháznak, Alapítója példáját és parancsát követve, különös szeretettel kell gondoskodnia a szegényekről, a hátrányos helyzetbe kerültekről, az elnyomottakról. Ez a katolikus társadalmi tanítás egyik legfontosabb szempontja, amely az elmúlt száz évben egyre határozottabb és sürgetőbb parancsként jelentkezett. „Az egyének jogainak védelmében elsősorban az alsóbb osztályokra és a szegénysorsúakra kell tekintettel lennie. A gazdagok amúgy is körül vannak véve saját védőbástyáikkal, s így kevésbé szorulnak rá a z állami védelemre, míg a szegények tömegei, akik semmilyen saját eszközzel nem rendelkeznek érdekeik megvédésére, kizárólag az államra támaszkodhatnak” – mondta XIII. Leó pápa (RN 29). Az egyház tehát elsősorban azokért emeli föl szavát, akik önmaguk nem képesek érdekeiket, igényeiket kifejezni és megvédelmezni.

II. János Pál is kiemeli „a szegények melletti állásfoglalás és az irántuk való megkülönböztetett szeretet” szükségességét. „Éppen a szegények iránti megkülönböztetett szeretet és az ebből eredő megfontolások miatt napjainkban nem

hagyhatjuk figyelmen kívül az éhezők, a koldusok, a hajléktalanok, az orvosi segítségre szoruló, de mindenekelőtt a kilátástalanságban élő emberek mérhetetlen tömegét... Ha ezekről nem veszünk tudomást, hasonlítunk a dúsgazdag emberhez, aki úgy tett, mintha nem ismerné a koldus Lázárt, aki az ajtaja előtt fekküdt” (SRS 42).

„Az egyház tudatában van annak, hogy társadalmi üzenete inkább a tettek tanúsága által válik hitelessé, mintsem szerkezeti egysége és belső logikája miatt. Ez a meggyőződés vezetett akkor, amikor a szegények mellé áll, ami persze nem kizárólagos, nem zárja ki a többi társadalmi csoportot. (...) Közismert, hogy a modern társadalomban, a szegénységnek számos változata létezik: nemcsak anyagi, de kulturális és vallási szegénységet is ismerünk. A szegények iránti szeretet, amely alapvetően jellemzője és örökségének tartós eleme, arra ösztönzi az egyházat, hogy a világ felé forduljon, amelyben a technikai és gazdasági fejlődés ellenére is fennáll annak a veszélye, hogy a szegénység gigantikus méreteket ölt” (CA 57).

Az egyház társadalmi tanításának három alappillére

24. Az egyház társadalmi tanításából különösen három szempontot kell kiemelnünk: ezeket minden társadalmi és gazdasági reformintézkedésnek tekintetbe kell vennie, ha célját, a közös szolgálatát akarja elérni. Ezek: a személy elsődleges méltósága, a szolidaritás és a szubszidiaritás elve.

A keresztyény társadalmi tanítás kiindulópontja a személy, aki egyszerre egyén és társadalmi lény. A személyiség számára mindkét összetevő nélkülözhetetlen. Az emberi személy méltósága az Isten képmására és hasonlatosságára történő teremtésében gyökerezik, és az isteni boldogságra szóló meghívásában nyeri el beteljesedését” (KEK 1700). „Mindен társadalmi intézménynek a személy az alapja, az alanya és a célja” (GS 25).

A személyt senkinek sincs joga feláldozni a társadalom állítólagos javáért, de megfordítva: az egyén is csonkul, ha önértékét és közösségi létét egymástól elszigetelve kezeli.

A személy tisztelete, az emberi méltóság kijár minden embernek, bármennyire elesett réteghez tartozzon is, függetlenül attól, hogy az elesettség forrása a fizikai erő fogyatkozása, vagy a gazdasági és politikai hatalomnélküliség, a hajléktalanság vagy éppen az illetőknek erkölcsi fogyatékoságai, bűnei. Az egyház kiáll a kitaszítottakért, a sehová sem tartozókért, síkraszáll minden diszkrimináció ellen az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében. Értelmetlennek és károsnak tartja, ha különbséget tesznek az ún. „érdemes” és „érdemtelen” szegények, a

„maguk hibájából” és az „önhibájukon kívül” peremre szorultak között. Természetesen meg kell akadályozni azt, hogy egyesek a többiek kárára élőködjenek, elsősorban úgy, hogy becsületre és felelősségtudatra neveljük őket.

25. A társadalmi tanítás második alapelve a szolidaritás: az ember a közösség segítségével tud kibontakozni, azaz rászorul másokra; ugyanakkor magának is hozzá kell járulnia a közösség épüléséhez, segítenie kell a többiek életét. A szolidaritás-elv rendezett társadalmat, szabályozott szervezeteket feltételez, s egymás kölcsönös segítségét, az együttélés formáinak rögzítését és folyamatos javítását követeli. A szolidaritás: közösségépítés, a társadalom működésének fejlesztése, szervezetének hatékonyabbá tétele; felelősségvállalás konkrét személyekért, ügyekért és eljárásmodokért. Ugyanakkor a szolidaritás-elv általánosabb társadalmi és etikai normákat is tartalmaz: a közös szolgálatát és az igazságosság képviselését.

A szolidaritás követelménye a keresztyény társadalmi tanításban a szeretetből származik. Napjaink konkrét valóságára alkalmazva azt kívánja, hogy mindenkinek meg kell adni a fölemelkedéshez, az emberibb életéhez szükséges segítséget, aki – bármilyen okból – peremre szorult.

26. A keresztyény társadalmi tanítás harmadik oszlópa a szubszidiaritás elve: „amit az egyes egyének saját erejükből és képességeik révén meg tudnak valósítani, azt a hatáskörükből kivenni és a közösségre bízni tilos; éppen így mindazt, amit egy kisebb és alacsonyabb szinten szerveződött közösség képes végrehajtani és ellátni, egy nagyobb és magasabb szinten szerveződött társulásra áthárítani jogszerűtlenség és egyúttal súlyos bűn, a társadalom helyes rendjének felforgatása, mivel minden társadalmi tevékenység lényegénél és benne rejlő erejénél fogva segíteni – szubszidiálni – köteles a társadalom egyes részeit, ellenben soha nem szabad bomlasztania vagy bekebeleznie azokat” (QA 79). És ez együtt jár azzal, hogy „mindenkiben fel kell szítani a szándékot, hogy kivegye a részét a közös kezdeményezésekből” (GS 31).

27. A szolidaritás és a szubszidiaritás elvének minden egészséges társadalomban érvényesülnie kell. Hogy ez Magyarországon is kialakuljon, ahhoz még sok erőfeszítésre van szükség. Létrejöttét nem várhatjuk csupán a gazdasági vagy akár a politikai élet szerkezetének átalakításától. A saját gondolkodás- és életmódjukban is alapvető változásnak kell bekövetkeznie. Új életszemléletet

kell meghonosítani, amely kezdeményező, szorgalmas és takarékos, tiszteli a többi embert, és közösséget vállal velük.

Az elmúlt évtizedekben a túlméretezett hatalommal rendelkező pártállam atyáskodva gondoskodott kiskorúnak tartott alattvalóiról, megfosztva őket az önálló gondolkodás, az egyéni kezdeményezés, a szabad és felelős cselekvés lehetőségeitől. A szubszidiaritás elvéből következik, hogy a nehéz helyzetben levőknek nemcsak mástól kell várniuk a segítséget, hanem nekik is mindent meg kell tenniük főlemelkedésük érdekében. Ez azonban semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az állam magukra hagyja azokat, akik – bármilyen okból – képtelenek önmagukról gondoskodni. Szükség esetén a szociális szempontokat figyelembe véve be kell avatkozni a gazdasági folyamatokba, különösen akkor, ha magánkezdeményezésre nem jönnek létre a köz és az egyének javát is eredményesen szolgáló intézmények. A központi jogrendnek kell gondoskodnia a hátrányos helyzetbe jutottak megsegítéséről. Olyan törvényekre van szükség, amelyek megakadályozzák az ilyen emberek (helyi kisebbségek, fogyatékosok, sérültek, rokkantak) lesüllyedését a gazdasági, a kulturális, a politikai és a mindennapi élet bármely területén.

A piaci mechanizmusok körének kiszélesedésével a társadalom- és szociálpolitikának a társadalmi igazságosság és méltányosság értékeit is szem előtt kell tartania, úgy, hogy az összhangban legyen a piacgazdaság követelményeivel és a társadalom egészének hosszú távú érdekeivel is. Így valósul majd meg a szociális piacgazdaság: az átalakulás nehéz és lassú, a folyamatot azonban megfelelő intézkedésekkel lehet és kell is ösztönözni és gyorsítani.

Felelősségvállalás és kezdeményezés

28. „(Az egyház) semmiképpen sem utasíthatja vissza Istentől ráruházott kötelességét: nem azt, hogy technikai kérdésekben ítélkezze, amire sem alkalmas eszközökkel nem rendelkezik, sem küldetése nincsen, hanem azt, hogy latba vesse tekintélyét minden olyan dologban, amelyek az erkölcsi törvénnyel állnak összefüggésben” (QA 41). E megállapítás szem előtt tartásával vázolunk fel néhány javaslatot.

29. A kormányzatnak, az önkormányzatoknak, a civil szervezeteknek, a munkavállalók érdekeit képviselő szakszervezeteknek és a munkaadóknak összehangolt és következetes programot kellene kidolgozniuk az elszegényedés és a jogtalan vagyonszerzés ellen.

30. Korszerű, a jóléti elveket és az ésszerű gazdasági szempontokat ötvöző, szociális piacgazdaság megteremtésére van szükség. Ennek feltétele, hogy egymással összefüggésben alakítsák ki és

műveljék a gazdaságpolitikát és szociálpolitikát, s a gazdaságpolitika ne válhasson egyeduralkodóvá. A gazdaság fejlettsége és a gazdaság nem lehet öncél, hanem az embert, az egész társadalmat kell szolgálnia. A társadalom közös javának, legfőbb értékének kell tekinteni az egész lakosságot. A közjó része a gyermek, a család, a nagyon idős, a súlyosan fogyatékos ember is: oltalmazásukban és gondozásukban s az ezzel járó költségek fedezésében a társadalom minden tagjának részt kell vállalnia, arányos megosztásban. Lehetőség szerint meg kell állítani azt a folyamatot, hogy a gazdasági-társadalmi hátrányukat saját erejükből behozni képtelen csoportok esélyei egyre csökkennek arra, hogy emberibb életet kezdve beilleszkedhessenek a társadalomba.

31. A társadalompolitika egyes intézményeinek hatékonyságát számos egyéb tényező is jelentősen befolyásolja, főleg a különböző segélyezések rendje. Sürgető feladat tehát egyebek között a lakásgazdálkodás, az állami oktatás- és foglalkoztatáspolitikai fejlesztése, a társadalombiztosítás és az önkéntes kiegészítő biztosítások rendszerének, valamint a szociális segélyezésnek az összehangolása egymással és a társadalmi önszolgáltató csoportok, szociális mozgalmak tevékenységével. Föl kell karolni az önkéntes segélyszervezetek tevékenységét, felül kell vizsgálni az állami segélyezés rendszerét, hogy az ne legyen megalázó, az emberi méltóságot csorbító, és a közvetlenül adott segítség mellett gondoskodják a rászoruló emberi-anyagi talpra állásáról is. A legszegényebbeket hozzá kell segíteni a megélhetésükhöz szükséges minimális jövedelemhez (nemzeti minimum), mégpedig úgy, hogy ezzel ne rójanak méltánytalan terhet a társadalom többi tagjára. Az átalakulás során pedig az államnak különösen kell ügyelnie arra, hogy megóvják a lecsúszástól azokat, akik becsületet munkájukból tartják el magukat és családjukat.

32. Az egyház ismételten leszögezte, hogy nemcsak kötelessége mindenkinek becsülettel dolgozni, hanem „mindenkinek joga van a munkához” (GS 67). A társadalom és az állam feladata, „hogy lépjenek fel a munkanélküliség ellen, amely minden esetben rossz, s ha bizonyos mértékig elér, valódi társadalmi csapás lehet” (LE 81). A munkanélküliség csökkentésének gondolja „az állam vállalra nehezedik, de nem korlátozódhat egyoldalúan a közhatalom tevékenységére” (LE 82). Ezt a küzdelmet akkor is folytatni kell a munkahelyek teremtéséért, ha az állami és a társadalmi szervezeteknek rengeteg nehézséggel kell szembenézniük, s ösztönözni kell a munkaadókat is új munkahelyek létrehozására.

33. A társadalombiztosítás reformja elkerülhetetlen, úgy kell azonban végrehajtani, hogy ennek során egyetlen társadalmi réteget se érjen méltánytalan hát-

rány. többszöntü biztonsági és nyugdíjrendszert kell kiépíteni a jövő számára, úgy hogy az garantálja a közép- és alacsony jövedelműek biztonságát, de a szegényeknek nyújtott szociális védőháló működését is.

34. Az egyház a társadalom legfontosabb elemi sejtjének a családot tartja. A család intézménye jelentős hatással van a társadalomra, hiszen mint alapejt nemcsak gazdasági egység, hanem mint a kultúra áthagyományozásának s az ember lelki fejlődésének legfontosabb helye. Itt sajátítja el a gyermek azokat az értékeket, melyek segítségével a társadalom hasznos tagjává válhat. „A családnak úgy kell élnie, hogy tagjai megtanulják a fiatalokról és idősekről, a betegekről, vagy hátrányos helyzetűekről, valamint a szegényekről való gondoskodást és ellátást. (...) A családok megfelelő társadalmi intézkedésekkel segíteni és védelmezni kell. (...) A közhatalom tekintse komoly feladatának, hogy elismeri, óvja és erősíti a házasság és a család igazi természetét, védi a közérkölcseket, és segíti a családok boldogulását” (KEK 2208-2209).

35. Az egyház – ahogyan szerte a világon, nálunk, Magyarországon is – arra törekszik, hogy segítőkészen, de kritikusan, az evangéliumi értékek szem előtt tartásával figyelje az országban zajló társadalmi és gazdasági folyamatokat, kritikusan tekintse a politikai és a gazdasági élet visszasságaira, s szükség esetén főlemelje szavát az igazságtalanság és a megkülönböztetés bármilyen formája ellen, elsősorban a legszegényebbek, a kitaszítottak, az elesettek védelmében. Emellett pedig mindent elkövet azért, hogy – erőihez képest – maga is részt vegyen a nehézségek csökkentésében és a rászoruló szenvedéseinek mérséklésében.

36. A felebaráti szeretet áldozathozatalt kíván, intézményes vagy egyéni részvételt a másik ember nehézségeiben. Felhívjuk híveinket, papjainkat, egyházközségeinket és egyházi közösségeinket, valamint minden jóakarut embert arra, hogy az elesettség, a kirekesztettség, a lecsúszás; az elnyomorodás elleni küzdelemben vállaljanak részt, dolgozzanak ki és valósítsanak meg szociális programokat azokon a helyi szinteken, amelyeken élnek és működnek. Különösen nagy a felelősségük azoknak a keresztényeknek, akik országos vagy helyi szinten részt vesznek a közéletben és a politikában.

Az egyetlen elesettet főlemelő, irgalmas szamaritánus az önzetlen és áldozatos felebaráti szeretet mintaképe. Az ilyen személyes odafigyelés azonban csupán egy-két ember megmentésére alkalmas. Ma viszont olyan tömegben vannak a segítségre szoruló, és mellettük annyira eltörpül a segítők kicsiny csoportja, hogy meg kell találnunk a felebaráti szeretet intézményes, szervezett formáit is, vállalva a szegények érdekeinek képviselését a társadalomban, s a szociális programok kidolgozását és megvalósítását. (Folytatjuk)

OLVASTUK HALLOTTUK HOZZÁSZÓLUNK

E hónapban CZAKÓ GÁBOR a Magyar Nemzet február 14-iki számában megjelent „*Létezik még a demokrácia*” című írásából ollóztunk.

Sir W. Churchill szerint a demokrácia förtelmes, de nincs nála jobb. Ez az állítólagos förtelmelem három forrásból táplálkozik: 1. Metafizikai forrás, 2. Filozófiai forrás, 3. A fejlődés eszméje.

Czakó Gábor e harmadik forrást boncolgatja a következőkben.

„Minden meg van a teremtés kezdete óta csak föl kell tártani, képesnek kell lenni a megismerésére, birtokbavételére. A korlátlan növekedés, gyarapodás, előrejutás a legfontosabb.. mert az Éden nem mögöttünk van, hanem előttünk. Olykor kommunizmusnak hívják, máskor harmadik birodalomnak, legújabbban liberális demokráciának.” Majd így folytatja: David C. Kortén közel-múltban megjelent könyvében (Tőkés társaságok világuralka) brutális dolgokat mond arról, amiről itt annyian álmodoztunk az elmúlt évtizedekben. Egyszóval azt hogy nincs. Nos, a korlátlan növekedésről gyermekésszel is belátható, hogy a föld véges rendszerben lehetetlen. A verseny oda vezet, hogy egyre nagyobb és hatalmasabb vállalatok keletkeznek... Példátlan méretű gigaszok állanak szemben az egyes emberrel. Ma a leggazdagabb húsz százalék teszi zsebre a földön keletkezett jövedelmek 83 százalékát, a legszegényebb húsz százaléknak az összjövedelem 1,4 százalékával kell beérintie. ...1994-ben 358 milliárdos személy vagyona megfelelt a legszegényebb 2,5 milliárd földlakó össztulajdona értékének. A legszegényebb államokban is szaporodnak a milliárdosok... Tehát az emberek közötti egyenlőség és vele a szabadság – például a vállalkozás szabadsága is – mindinkább fikcióvá válik. Multik és olyan nagyvállalatok küzdenek a porondon, melynek tulajdonosai nem tagjai semmilyen helyi közösségnek. ...a költségeket társadalmá-

sítják, a köz fizeti a termelésükhöz szükséges infrastrukturális, ökológiai, oktatási stb. költségeket, és ők nyelik a hasznot.

Így van ez nálunk is. A legtöbb adót a legszegényebbek fizetik, a gazdagok szinte semmit. A nagyvállalatok... nemhogy helyi, de már nemzeti kötődésüket is elvesztették. Tömérdek leányvállalatuk közül ott termelnek, ahol a legolcsóbb a munkabér, ott mutatják ki a hasznot ahol legkisebb az adó. ...a nagyvállalatok az adófizetők pénzén létesítenek új üzemeket, aztán ha nem tetszik odébb állnak. (Nálunk a Budapest Bankot egy multi, nevetséges összegért vásárolta meg cak-und-pakk) A multikat senki sem választotta és senkinek sem tartoznak alkotmányos felelősséggel, mégis döntő befolyást gyakorolnak az egyes államok gazdasági viszonyaira, jogrendjére,... Ennélfogva az országok függetlensége, a jogállamiság léte erősen kérdéses. A népszuverenitás tréfa. Magyarországon példaszerűen nyomon követhető a helyi kisvállalkozások letörése a legfrissebb tb-rendelkezőkkel a multik érdekében. Nagy kérdés hogy van-e ma Magyarországon olyan politikai erő, amely először is meme szembeszállni a tőkés társaságok világuralkával, ...Mert szövegni könnyű. De mi a teendő és hogyan, ez a fogas kérdés... a baj az első lépéssel kezdődött, az élet deszakralizációjával. Magyarul: szentségtelenítésével. A javítást így éppen itt kellene kezdeni.

Reflexió: Vajon mi az oka, ha egy ember a pénz és a hatalom mágneses terébe kerül képtelen talajközeli lépésekben gondolkodni. Ha „leegyszerűsítjük” a kérdést térre és időre s ha világegyetemből próbálunk „betekinteni” e földi valóságba, azt látjuk, hogy valamennyiünknek csupán pár perc az, ami még hátra van. Az égből és a föld alatt így is úgyis egyenlők voltunk és leszünk.

Változatlanul nem lehet másra gondolni, mint a keresztényi hit és erkölcs hiányára. Valóban, egy emberöltőnyi idő oly kevés, hisz a 2000 év is kevés volt, hogy génjeinkbe ivódjék a TANÍTÁS lényege. De jól vigyázzunk, mert még mindig igaz a mondás: könnyebb a tevének a tű fokán...

N. S.

Petőfi Sándor

A MÁRCIUSI IFJAK

Szolgaságunk idejében
Minden ember csak beszélt,
Mi valánk a legelsők, kik
Tenni mertünk a honért!

Mi emeltük föl először
A cselekvés zászlaját,
Mi riasztók föl zajunkkal
Nagy álmából a hazát!

A földet, mely koporsó volt
S benn egy nemzet a halott,
Megillettük, és tizenégy
Miljom szív földobogott.

Egy szóvá és egy érzelmmé
Olvadt össze a haza,
Az érzelem „lelkésülés”,
A szó „szabadság” vala.

Oh ez ritkaság látvány volt,
S majd ha vénül a világ,
Elmondják az unokáknak
Ezt a kört a nagyapák.

És mi becsben, hírben álltunk,
Míg tartott a küzdelem,
De becsünknek, de hírünknek
Vége lett nagy hirtelen.

Kik nem voltak a csatán, a
Diadalhoz jöttek,
És elszedték a koszorúkat,
Mert a szóhoz értenek.

E sereg, mely míg a harc folyt,
El volt bújva vagy aludt,
Így zugott a diadalnál:
Mi viseltünk háborút!

Legyen tehát a tiétek
A dicsőség és a bér,
Isten neki...nem küzdenénk mi
Sem dicsőség-, sem díjért.

És ha újra tenni kell majd,
Akkor újra ott leszünk,
És magunknak bajt s tinektek
Koszorúkat szerzünk.

Viseljétek a lopott hírt,
A lopott babérokat,
Nem fogjuk mi fejetekről
Leszaggatni azokat.

Abban lelünk mi jutalmat,
Megnyugosunk mi azon:
Bárkié is a dicsőség,
A hazáé a haszon!

Pest, 1848. június

Vidéki Kolping-családok perspektívái

A Kolping-mozgalom korabeli sikerének titka

Kolping Adolf korának egyik szociális problémájára akart keresztény megoldást adni. A városi körülmények között otthonlan iparos legényeknek kívánt segíteni abban, hogy közösségben összefogva alapozzák meg tisztas jövőjüket. Ezzel az akkori társadalomnak egy meghatározó rétegét célozta meg.

A karizmatikus vezéregerényiség 16 év fáradhatatlan tevékenységét páratlan siker koronázta: mozgalmához még életében 24000 ezer sok nemzetiségű fiatal csatlakozott. A korabeli siker titkát keresve néhány fontos tényezőt lehet kiemelni:

1. **Az összeálló tagság.** Kolping „célcsoportja” a tanonc-évek befejezése után „felszabadult” iparoslegények voltak. Életkoruk és körülményeik messzemenően megegyeztek. Közös létkérdésük volt, hogy sikerül-e megalapozni tisztas polgári jövőjüket, vagy lecsúsznak-e a nincstelenségbe.

2. **A kiválasztási elv.** Kolping erről így nyilatkozott: „Az egészségeseket akarjuk egybegyűjteni, ... a közösségi életet csak a legjobbak képesek fenntartani... Ha már eddig is inkább a jóra valókat karolták volna fel, akkor biztosan nem volna olyan sok a hitvány ember”.

3. **A védnökség.** A fiatalok önképző, önsegítő tevékenységéhez az egyletek felelős felnőtt munkaközössége teremtette meg a feltételeket, élükön az atyai szerepet betöltő prézessel. A katolikus pap az egylet élén önmagában már jelzés értékű volt.

4. **Az egyesületi otthon.** A művelődés, a kikapcsolódás, a közösségteremtés eszköze volt a klubhelyiség. Gyakran ez ifjúsági szállásként is működött, ahol családiáisan élt együtt a prézes a fiatalokkal, a közösségi életre nevelés iskolájaként.

5. **A pedagógiai alapelvek.** A cél érdekében a fiataloknak és a felnőtteknek tevékenyen kellett együttműködni. Az önképzés arra irányult, ami a fiatalok számára tényleg hasznos és szükséges volt. A gyakorlati életben felvetődő kérdésekre kerestek választ, mégpedig a tapasztalatok alapján.

Az eredeti eszme alkalmazása mai viszonyok között

Az elért eredményeket látva Kolping Adolf a következőket állapította meg:

„Az egyesületek gyors elterjedése végül is az alapelképzelés használhatóságát és hasznát bizonyítja, de azt nem, hogy mindennek úgy kellene maradnia a jövőben, ahogyan ma van. Sok mindenről ki fog derülni, hogy csak a mai időben és a jelenlegi viszonyok között alkalmazható, és ezekenél mindenképpen az adott korhoz és körülményekhez kell igazodni!”

Nyilvánvaló például, hogy a múlt század városi iparos legények helyzete és problémái mások voltak, mint a mai falusi fiatalságé. Hazánk lakosságának fele ma vidéken él. A falusi fiatalság a jövő társadalmunknak egyik meghatározó rétege. Hogyan lehet Kolping eszméit erre a helyzetre alkalmazni?

Érdekes, hogy Kolping már annak idején kijelentette, hogy „a légényegyleti elgondolás lényegét a falusi közösségekben alkalmazni olyan vállalkozás, mely nagy örö-

münkre szolgál”. A koncepció azonban úgy tűnik, csak korunkban, a „kétgenerációs” Kolping-család vállalkozásában fog kibontakozni.

Elképzelhető, hogy mai vidéki körülményeink között akkor lehet a Kolping-mozgalom a korábbihoz mérhetően sikeres, ha a tagság zömében olyan szülőkből (apákból és anyákból) és azok saját gyermekeikből áll, akik az általános iskolából éppen kikerülő korosztályhoz tartoznak!

A korábbi „védnökségi” szerepét a szülőknél kell átvenni, akiknek elsődleges kötelessége és érdeke gyermekeik felkészítése az életre. „Mivel Isten előtt és a jog szerint a gyermekek nevelése azoknak a kötelessége, akik életet adtak nekik, úgy ez a szülők feladata, hiszen a nevelés magának az életnek a továbbadása... A szülők jelentik azt az élő könyvet, mely a gyermekek nevelésének az alapját képezi”. (Kolping)

1. **Az összeálló tagság.** Amennyiben olyan szülők lépnek be az egyesületbe, akik akár mezőgazdasági termelők, szolgáltatók vagy vállalkozók, és gyermekeik is ebben a hivatásban kívánják megalapozni jövőjüket, akkor ezek koruk, élethelyzetük, egész jövőképük és problémáik szerint messzemenően összeillők, tehát adottak a legjobb feltételek az életteli közösségi összefogásra. Az egyesület felnőtt tagjai a szülők lesznek, az ifjúsági tagok pedig az általános iskolából „kiszabadult” önálló fiatalok.

2. **A kiválasztási elv.** A helyi egyházközösségben és az iskolában a szülők, a lelkipásztor és a pedagógusok képesek lesznek eldönteni, hogy kik lehetnek azok a fiatalok, akiknek a közös felkészítése ígéretesnek ítéltető. Kolping ezt így fejezte ki: „olyanokat akarok magam körül látni, akik önmagukból és környezetükből valamit ki akarnak hozni”.

3. **A védnökség.** A szakmai felkészítés egyszerűen a saját gazdaságban vagy helyi üzemekben dolgozva történik, a gyakorlati ismereteket és tapasztalatokat elsődlegesen a szülők közvetítik. Az élet lesz a tanítómester. A lelkipásztor és alkalmas szakemberek egészítik ki időszakosan a fiatalok képzését.

4. **Az egyesületi otthon.** Időnként a gyakorlati munkát célszerűen felváltja a fiataloknak az egyesületi otthonban eltöltött közösségi élete. Itt kerül sor a gyakorlatban felmerült kérdések tisztázására, az ismeretek bővítésére. Itt nyílik alkalom arra, hogy a lelkipásztor és a szakoktató foglalkozzon a fiatalokkal, és a közös étközések, közös élmények által valóban közösséggé formálódjanak.

5. **A pedagógiai alapelvek.** A fiataloknak elsősorban hasznos gyakorlati ismereteket kell megszerezni. Az életszerű felkészültség a döntő, amit sokkal rövidebb idő alatt lehet így megszerezni, mint a túlságosan elméleti és sok felesleges dologgal foglalkozó hagyományos iskolákban. Tetejébe utóbbi a még el is idegenítik a fiatalokat a fatutól felbresztve a városba menekülés hamis illúzióját. A közösségben viszont tudatosodik, hogy a személyes felkészültség nemcsak az egyénnek, hanem az egész falunak is a javát szolgálja.

Az ismertetett modell katolikus társadalmi kezdeményezésként évtizedek óta sok országban igen sikeresnek bizonyult, és erről kellő információk állnak rendelkezésre!

Lang György

EGY ERDÉLYI KOLPING CSALÁD ÉLETE

Gyergyószentmiklós. 1997. február 18.

Tisztelt Kolping Szövetség!

A gyergyószentmiklósi Kolping-Család életének beszámolóját küldjük most el és még annyival kiegészítenénk, hogy ez év januárjától beindult a havonta két alkalommal tartott Kolping-misénk, a tagság tevékeny, lelkes részvételével; az Advent és Nagyböjt szerdai találkozási kis „lelkigyakorlatoknak” számító elmélkedésekkel kezdődnek.

Régi vágyunk a Magyar Kolping Szövetség Lapjának megrendelése. Ez alkalommal kérjük, ha van rá lehetőség, segítsenek ebben. Ugyanis, amint látszik, főleg lelki és nem gazdasági tevékenység a mi családuink életének alapja. Jó olvasni másokról, gazdagodni, feltöltődni a mások tapasztalatán, élményein.

Előre is köszönjük segítségüket!

Jó egészséget, sok türelmet, erőt az igazi Kolping-szellem közös megéléséhez!

Tisztelettel a Család nevében

Páll Ildikó

Címünk:

Molnár Sándor elnök

4200 Gheorgheni,

Str.: Cimitirului Nr. 28/a, Jud.: Harghita, Romania

szfűnk. A tagság igényli ezeket az alkalmakat, a legutóbb végzett felmérések szerint senki sem szeretné, ha ritkábban tartanánk az összejöveteleket, hiszen voltak olyan vélemények, miszerint sokan nagyon jól érzik magukat a klubtevékenységeken, s mint ahogy egy tagunk meg is jegyezte, ha rossz kedvvel érkezik, biztosan jó kedvvel távozik. Mások szerint is szükség van ezekre a heti összejövetelekre, hiszen néhányan, akik itt találkoznak rendszeresen, úgy érzik, szorosabbá kövacsolódtott a kapcsolat közöttük, a bizalom is erősödött.

A zárándoklatokon, búcsúkon való részvétel igen jó alkalom egyrészt a lelkieken való erősítésre, az összetartozás élményének átélésére – folytatja a tanár úr. Legutóbb a pápai szentmisén és a kiskunmajsai búcsún vettünk részt egy ötnapos zárándokút keretében. Több anyaorvosi helységet is megtekintettünk. Rendezvényeink között igen fontos szerepet játszanak a bállok. A szüreti, a mikulási, a szilveszteri bál után immár a farsangi bál is hagyományossá vált. Ez utóbbi is azt igazolja, hogy a tagság lelkesedése, ötletgazdagsága kimeríthetetlen. A természetrel és egymással való jó kapcsolatra adnak alkalmat a kirándulások, táborozások. A kisebb-nagyobb barangolások, a sütés-főzésben jeleskedők által készült ínycsok falatok, az éjszakába nyúló tábor tüzek mellett felcsendülő népdalok, a számború izgalmas menetei azt igazolták, ezek a leginkább testet-lelket pihentető alkalmak, a jóban-rosszban való együvé tartozás pillanatai.

Ami a szociális és karitatív tevékenységet illeti, tulajdonképpen mindaz, amit a Kolping Család keretében végzünk, ezt a célt szolgálja. Egy jókor jött símogató vagy mosoly lelket menthet. Egy-egy közös levél, amelyet „családuink” katonáinak írunk, sokáig emlékezetes marad. A „nincs hol laknom” probléma megoldásától álláskeresőségig mindenben próbálunk egymáson segíteni. És igyekszünk kifelé is mozdulni: besegítünk alkalomadtán a plébániái adományok szétosztásában, részt ve-

ERDÉLYI NAPLÓ • 1996. DECEMBER 11.

EGYESÜLET AZ IFJÚSÁGÉRT

A még egészséges fiatalok nyitottak a jó szóra. Az egyesületben felszínre kell hozni azt, amit a szülői otthonban elvetettek a gyermekek szívében – ezzel és hasonló gondolatokkal alapította Adolf Kolping az elmúlt században a katolikus legényegyleteket. Mivel szükség volt rájuk, gyorsan elterjedtek a még olyan eldugott településeken is, mint Gyergyószentmiklós. 1927 és 1934 között gazdag programot szervező egyesület működött, melynek veteránjai közül Blénessy Jenő bácsi az újraéledt Kolping-mozgalom alakítóülésén is részt vett 1994 áprilisában. A jelenlegi egyesületet Kolping Család néven jegyezték be.

Az újjáalakulás óta a város minden jelentős eseményén jelen van a Kolping-zászló és mögötte felsorakozva egy összeforrottak tűnő csapat. Átlagéletkoruk harminc év, fizikai dolgozók, munkanélküliek, egészségügyiek, diákok és pedagógusok alkotják az igen sokszínű családot. Az őszi számbevétel ürügyén beszélgettünk Molnár Sándor tanárral, a család világi elnökével:

– Létszámunk alakulása elsősorban nem tűnik biztatónak, de ez csupán látszólag van így, mert a mai napon negyven Kolping-családtag létezik

(feliratkozva közel százan vagyunk), őszinte ragaszkodással, szeretettel és nem az anyagi juttatások reményében alkotva jó közösséget. A Kolping családi mozgalmat együtt tanuljuk, hiszen többségük a belépéskor hallott róla először.

Az innen-onnan kapott folyóiratokat, információs anyagokat tagságunk örömmel és érdeklődéssel fogadja. A család éltető erejét a heti vagyis a szerda esti összejövetelek jelentik, a játékok, a tánc, a beszélgetés, a jó hangulatú együttlét, amelyet természetesen gondosan előké-

Téli kirándulás a Bucsin-tetőn

Táborozás közben

szünk a Városi Karitatív Munkaközösség tevékenységében. Egyelőre azonban Kolping Családunk is anyagi segítségre szorul. Itt a munkanélküli és a nehéz körülmények között élő tagokra gondolok, no meg arra, hogy egy Kolping Család rendelkezésére álló külön helyiségben raktárunk, könyvtárunk, írógépjünk, számítógépjünk, játékgyűjteményünk... lehetne.

Gazdag tehát az élet a Kolping Családban, mely a segesvári egyházmegyéhez tartozó harminckét egyesület közül egyedül választotta a látványlag legszebb, de talán legnehezebb utat: az ifjúság összefogását,

irányítását észrevétlenül és szeretettel, úgy, hogy nem sérti kibontakozó természetét. Egyeseknek közülük az is megadatott, hogy a hasonló egyesületek, mozgalmak éltebe betekintettek, világra nyíló szemük, és szívük tapasztalatokkal gazdagodhatott. Megtanulták átadni aprónak-nagynak, játék, beszélgetés, kiscsoportos foglalkozás, vagy kirándulás közben. Segítik, támogatják egymást, érződik, ez a közösség elindult az átalakulás útján. Öntudatosan, szervezeten haladnak, tevékenykednek az egykori cipészlegény által megálmódott úton.

Csató Judit

KOLPING SZELLEMBEN

Szabad mindig mindenkiről jót feltételezni
 Szabad mindenkit önmagunknál különbnek tartani
 Szabad a jót nyilvánosságra hozni
 Szabad egész szívünket és egész napunkat az Úrnak szentelni
 Szabad egymásnak segítséget felajánlani
 Szabad hallgatni, de csak azért hogy az Úr szólhasson

Nemzetközi hírek

A lakásigény Sri Lankán is ezrek számára csak igény marad. Sokan laknak nyomorúságos kunyhókban, vagy csak egy egyszerű tető alatt. A Sri Lankai Kolping Szövetség egy házépítő alapítványt hozott létre, amelyben a mai modern eszközökkel egyszerű, de praktikus házakat húznak fel. Az egyik magánvállalkozó ingyen bocsátotta rendelkezésre azt a telket, amelyen ötven házat építenek fel. Az első hat ház már áll és a 15 éves kölcsön kamatait további építési hitelekre fordítják.

Guatemalában 1960 óta polgárháború dúl a kormánycsapatok és baloldali gerillamozgalmak között. A konfliktusnak – amely az 1996 szeptember végén kötött megállapodás aláírásával befejeződni látszik – több mint 150.000 polgári áldozata volt. Az egyezmény korlátozza a hadsereg befolyását és növeli a polgári hírságok hatalmát. A társadalmi robbanás kiváltó oka – éppúgy, mint a többi közép-amerikai országban, pl. San Salvadorban – a mérhetetlen nyomor és a túladóztatás. Az USA külügyminisztériumának 1995-ös emberi jogi jelentése szerint Guatemala lakosságának 3/5-e él létminimum alatt. A nagybirtokosok vékony rétege, 2,5%-a rendelkezik a földek 65%-ával.

Sok mezőgazdasági munkás a törvény által garantált minimális napi 550 Ft-nak megfelelő bér helyett csak 60 Ft-ot kap. Aki szólni merészel erről az égbekiáltó visszásságról, bizony számíthat rá, hogy a reformellenes állami hivatalnokok, katonák, nagybirtokosok és vállalkozói körök „felforgatással” vagy a gerillákhoz tartozással vádolják.

A halálbrigádok tagjai – akiket egy kalap alá vesznek a reformellenes erőikkel – továbbra is megfenyegetnek és agyonlőnek szakszervezeti vezetőket, parasztokat, egyetemistákat, női egyesületek képviselőit, és nem utolsósorban egyházi vezetőket vagy emberi jogi aktivistákat. Guatemala város érsekségének emberi jogi bizottsága 1995-ben 17.000 sérelmet dokumentált, szemben az előző évi „csak” 14.000 esettel. Közülük alig néhányat derítettek föl.

KATOLIKUS IFJÚSÁGI VILÁGTALÁLKOZÓ

Kedves Fiatalok! Örömmel fordulok hozzátok, hogy folytassuk azt a már hosszú ideje megkezdett párbeszédet, amelynek anyagát együtt szöjük az Ifjúsági Világtalálkozó alkalmából. Útban a 2000. év nagy jubileuma felé. Isten egész népével egységben, arra akarok meghívni titeket, hogy tekintsetek Jézusra, életünk Tántófőjára és Urára, János evangéliumának szavai szerint: „Mester, hol lakol? Jöjjetek, nézzétek meg!” (Jn 1,38-39)

Az elkövetkező hónapokban gyűjtek össze főpásztoraitok köré valamennyi helyi egyházban, hogy együtt elmélkedjete az evangélium e szavairól. 1997 augusztusában pedig sokatokkal együtt nemzetközi szinten ünnepelhetjük majd a XII. Ifjúsági Világtalálkozót, Párizsban, az európai kontinens szívében. Ez a világváros századokig a népek, a művészetek és a kultúra útkereszteződése volt, ezért a francia fiatalok már nagy lelkesedéssel készülnek, hogy befogadják kortársaikat a világ minden sarkából. Követve a Szentév keresztjét, a Krisztusban hívő, világban zárandokló ifjú generációk népe újra az Egyház élő ikonjává válik az imádság és elmélkedések találkozóin át, a párbeszédén át, amely egyesít minden faji és nyelvi különbözősége ellenére, a példaképek, problémák és remények megosztásában. Élő valóság lesz Jézus ígérete: „Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok köztük” (Mt 18,20).

Világ Fiataljai! A mindennapi élet útjain ti is találkozhattok Jézussal! Emlékeztek, hogyan látták meg a tanítványok a Názáreti Jézust, amikor a Jordán partján az utolsó nagy prófétát, Keresztelő Jánost hallgatták? Ő mutatta meg nekik a Messiaszt, az Isten Barányát. Kíváncsiságból elhatározták, hogy távolból követik. Szegénylősek és zavartak voltak egészen addig, amíg hozzájuk fordult és megkérdezte őket: „Mit kerestek?” Így kezdődött a párbeszéd, amely János, András, Simon „Péter” és a többi apostol útját elindította (vö. Jn 1,29-51).

„VILÁG FIATALJAI, MIT KERESTEK?”

II. János Pál pápa üzenete
a világ ifjúságához
a XII. Ifjúsági Világtalálkozó
alkalmából, 1997

„Mester, hol lakol?
Jöjjetek, nézzétek meg!”
(Jn 1,38-39)

Ebben a néhány lényeges szóval leírt valós és meglepő találkozásban találjuk meg minden hitbéli vándorlás eredetét. Jézus az, aki kezdeményez. Amikor arról van szó, hogy dolgunk akad vele, a kérdés mindig a visszajára fordul: kérdezőkből kérdezetteké válunk; mi „keresők” felfedezzük, hogy minket „keresnek”. Valójában mindig ő az, aki előbb szeretett bennünket (vö. 1 Jn 4,10). Ez a találkozás alapvető dimenziója: nem valamivel van dolgunk, hanem Valakivel, az „Élővel”. A keresztények nem egy filozófiai rendszer tanítványai: ők férfiak és nők, akik hitben tapasztalják meg a Jézussal való találkozást (vö. 1 Jn 1, 1-4).

Nagy változások korát éljük, az ideológiák gyors hanyatlását, annak ellenére, hogy igen tartósnak mutatkoztak és új határokat kívántak kijelölni bolygónkon. Az emberiség gyakran találja magát létbizonytalanságban, zavarban és gondterhelten (vö. Mt 9,36), ám Isten szava nem ismer hanyatlást, a történelmen változó eseményei ellenére szilárd marad és fényt ad (vö. Mt 24,35). Az *egyház hite Jézus Krisztusra van alapozva, aki a világ egyetlen Megváltója: tegnap, ma és mindörökké* (vö. Zsid 13,8). Az egyház mindig Krisztusra hivatkozik, hiszen az emberi szívből fakadó, az élet és halál misztériumával szembesülő kérdéseinkre valójában csak ő adhat olyan választ, amely nem vezet félre és nem okoz csalódást.

Amikor azokra a felejtethetlen szavaitokra gondolok, amelyeket a világ minden részén tett apostoli útjaim során örömmel hallottam tőletek, ezekből mind a tanítványok sürgető kérdését olvastam ki: „Mester hol lakol?” Tudjátok újra meghallani az imádság csöndjében Jézus választát: „Jöjjetek és nézzétek meg!”

Kedves Fiatalok!

Akárcsak az első tanítványok, *kövessétek ti is Jézust!* Ne féljetek Jézushoz közeledni, átlépni házának küszöbét, szemtől-szemben beszélni vele, ahogy egy baráttal beszéltek (vö. Kiv 33,11). Ne féljetek attól az „új lélettől”, amit ő kínál nektek. Ő maga teszi számotokra lehetővé, hogy befogadjátok és váltsátok életre, kegyelmének és a Lélek ajándékának segítségével.

Ez igaz: *Jézus egy igényes barát.* Magasztos célokat mutat, arra kér, hogy önmagunkból kilépve találkozzunk vele és bízzuk rá egész életünket: „Aki elveszíti életét értem és az evangéliumért, az megmenti azt” (Mk 8,35). Ez az ajánlat tűnhet nehéznek és néha félelmetesnek. De – kérdezem tőletek – jobb-e beletörödni egy ideálok nélküli életbe, egy, a mi képünkre és hasonlatosságunkra formálódó világba, vagy inkább nagylelkűen az igazságot, a jósságot, a jogosságot keresni, és egy Isten szépségét visszatükröző világ építésén fáradozni, még megpróbáltatásaink árán is?

Döntsetek le a felszínesség és a félelem korlátait! Felismerve, hogy „új” emberek vagytok, a keresztiség kegyelméből újjászületett férfiak és nők, beszélgetsetek Jézussal az imádságban, és az Ige hallgatásában; tapasztaljátok meg a kiengesztelődés örömét a bűnbánat szentségben; vegyéteket magatokhoz Krisztus Testét és Vérért az Eukarisztiában; fogadjátok be és szolgáljátok őt testvéreitekben. Így fel fogjátok fedezni az igazságot önmagotokról és belső egységekről, és megtaláljátok a „Te”-t, aki kigyógyít a félelmekből, a gondokból, attól a féktelen önzésből, amely nem hagy békét nektek.

TÁJÉKOZTATÓ A KATOLIKUS IFJÚSÁGI VILÁGTALÁLKOZÓRÓL

Többen kérdeztek a nyári ifjúsági világtalálkozóról. Most szeretném összefoglalni a legfontosabb tudnivalókat azok számára, akik még csatlakozni szeretnének.

Költségek

A magyar fiatalok részvételi költsége kb. 50 ezer forint/fő. Az egyházmegyei szervezésben utazó résztvevőknek előreláthatóan 30 ezer forintot kell befizetniük. A fennmaradó összeg egyházi forrásból kerül kiegészítésre. Ezen kívül szponzoroktól is várunk támogatást. Az e forrásból rendelkezésre álló összeg nagyságától függően csökkenhet a személyenként befizetendő részvételi díj összege.

A személyenként befizetendő részvételi díjat két részletben, az egyházmegyei referensektől kapható készpénz átutalási megbízáson kérjük befizetni:
Első részlet: 1997. március 12-ig (15 ezer forint)

Második részlet: 1997. június 1-ig (a fennmaradó rész összegét később hirdetjük meg).

A költségek két jól elkülöníthető részből állnak:

1. Utazási költségek (útiköltség + baleset-, betegségi-, és poggyászbiztosítás);

2. A párizsi napok szolgáltatásaiért kért átalányösszeg.

A párizsi napokért – augusztus 18–24. (7 nap, 6 éjszaka) – fizetett összegért a következő szolgáltatásokat adják a szervezők:

– az Ifjúsági Világtalálkozó hivatalos „jelvényét”, amely belépőként szolgál a rendezvényekre,

– dokumentációt (a zarándoklathoz szükséges könyvek, térképek, táska, stb.).

– a helyi utazáshoz szükséges közlekedési jegy, mely a francia fővárosban és környékén minden metróra, autóbuszra és vonatra érvényes lesz (a résztvevők buszai nem közlekedhetnek Párizsban),

– étkezés (reggeli, ebéd, vacsora), kezdve az augusztus 18-i vacsorával,

– szállás (a lehetőségektől függően családoknál, keresztény közösségek-nél, stb.).

A JELENTKEZÉSEKET FOGADÓ EGYHÁZMEGYEI IFJÚSÁGI REFERENSEK:

Egyházmegye	Ifjúsági referens	Cím	Telefon
Debrecen-Nyíregyháza,	Felföldi László	4002 Debrecen, Varga u. 4.	52/431-629
Eger, Juhász Ferenc	3300 Eger, Foglár utca 1.		36/310-572
	Balogh Gyula	3600 Ózd, Ív utca 2.	48/473-844
Esztergom-Budapest,	Hegy Balázs	1014 Budapest, Óri utca 62.	202-56-11/311
Győr, Radó Tamás	9024 Győr, Szent Imre u. 35.		96/424-443
Hajdúdorog (görögkatolikusok)			
	Fedor Péter	4400 Nyíregyháza, Bethlen G. u. 5.	42/313-424
Kalocsa-Kecskemét,	Binszki József	6000 Kecskemét, Kossuth tér 2.	76/487-501
Kaposvár, Varga László	7400 Kaposvár, Dr. Kovács S. u. 2/a.		82/313-852
Pázmány P. Egyetem,	Nobilis Mária	2081 Piliscsaba, Templom tér 12.	26/375-024
Pécs, László András	7305 Komló-Mecsekjánosi, Iskola u. 37.		72/486-550
Pannonhalma, Keresztfalvy Péter	9090 Pannonhalma, Vár 1.		96/470-022
Székesfehérvár, Száraz László	2316 Tököl, Hősök tere 1.		24/379-134
Szeged-Csanád, Kondé Lajos	6720 Szeged, Dóm tér 15.		62/323-955
Szombathely, Horváth József	9710 Szombathely, Pf. 121.		94/329-750
Vác, Gáspár István	2600 Vác, Konstantin tér 11.		27/317-010
Veszprém, Kovács Mihály	8409 Úrkút, Rákóczi F. u. 2.		

Tarnóczi Lajos

HÍREK

Figyelemre méltó!

A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége rendkívüli elnökválasztó közgyűlésén 181:328 arányban Jávor Béla ügyvéd ellenében *Osztie Zoltán* Rezső-téri plébánost választotta új elnökéül. A hitükhöz és egyházukhoz ragaszkodó értelmiségiekből alakult civil szervezet kilenc éves fennállása óta a keresztény kultúra és tudomány ápolásával, illetve annak segítségével szolgálta hazánk újraevangelizációját. Az alapító-elnök halála után el kellett dönteni, hogy világi, vagy egyházi ember irányítsa tovább. A dilemma Csanád Béla professzor ajánlásának megfelelően dőlt el. *Osztie Zoltán*, a KÉSZ új elnöke programbeszédében hangsúlyozta: hazánk missziós területté vált. Ahol nincs komoly lelkiélet, ott előbb-utóbb a keresztény tagokból alakult civil szervezetek is kiüresednek. A magyarságnak nagy szüksége van profétákra és napszámosokra, akik munkájukhoz erőt az egyház szentségéből merítenek.

JÁ

Címváltozás!

Az Észak-Magyarországi Körzeti Iroda elköltözött a Magyar Kolping Szövetség székházából.

Az új cím:

Halászné Gambár Mária

2013 Pomáz, Diófa u. 8.

Telefon/Fax: 06 26-362-359

ZARÁNDOKUTAK

1997.

BANAEUX (Belgium)	jún. 9–16 (6 nap)	31.950 Ft
MARIAZELL	aug. 1–2	7.500 Ft
FATIMA-LOURDES	szept. 7–16 (9 nap)	53.500 Ft
RÓMA-LORETTO	okt. 5–11 (7 nap)	29.250 Ft

Jelentkezés:

Szent József Kegytárgy Üzlet

2600 Vác, Káptalan u. 11.

Telefon: 06-27-310-576

Népdalaink

Sárköz. A Szekszárdi dombság keleti magas peremétől a Duna medréig alacsony ártéri síkság fekszik, melynek neve Sárköz. Ez a észak-déli irányban Szekszárdtól Bátaszékig húzódó 30 kilométeres terület szélessége alig 15 kilométer. A néprajzkutatók szerint négy igazán sárközi község van: Alsónyék, Decs, Ócsény, Sárpilis, de ötödikként ide sorolják Bátát is.

Sárköz jellegzetes hímezése a fekete alapon fehér minta. Az itt varrt főkötők messze földön híresek. Sárköz már a honfoglalás óta lakott vidék. A vizeknek, mocsaroknak köszönhetően jobban átvészelte a történelmi és az elemek dúlását, így a szokások szinte eredeti népi formájukban maradtak fent.

A halászat, vadászat, állattartás mellett a szekszárdi hegyekben szőlőtermelés folyt. Ezzel kapcsolatos egyik népdaluk is. A szőlőpásztorkodás nem annyira munka, mint inkább népi szokás volt. A szőlő érésének kezdetén a lányok a szőlőkbe vonultak, énekelve és rikoltozva riogatták a madarakat. A dalok között gyakran párosított is elhangzottak, amiket a közelben hallgatkozó legények szívesen vettek, hiszen ebből kiderült, melyik lánynak ki tetszik.

Szigetköz. Győntől északnyugatra, a Nagy-Duna és a Mosoni-Duna között terül el. Ez a Duna-ágaktól körülzárt, mély fekvésű, holtágaktól hálózott Szigetköz halászatból, jóságartartásból teremtette elő a megélhetéshez szükséges feltételeket.

Az itt élő emberek különös, Magyarországon egyedülálló mesterséget űztek a háború előtt, az aranymosást.

Ma is akad egy-két hagyományörző, aki őrzi még az aranymosás eszközeit, módszereit.

Sok népdal Ásványráróról származik, egy faluból, amely ma is halászatáról és horgászparadicsomáról híres.

Rimóc. Nógrádi község, a palócföld nyugati részéhez tartozik. A palócföld magába foglalja a Losonctól Balassagyarmatig, Szécsénytől Bujáig terjedő területet, valamint az egész Galga-mentét.

Rimóc népviseletéről híres: lányok hajukba szalagot kötöttek, az asszonyok főkötője, és kendője teljesen letakarja a homlokot. Ingválluk vászonból készült, amire keskenyre hajtott kendőt kötöttek váll fölött. Szoknyájuk kékfestőből készült.

Bemutatunk egy karácsonyi dalt, melyet egy idős nénytől gyűjtöttek, aki igazi, fzes palóc nyelven énekelte.

Köles Ágota

Hatvani Kolping Család

Rimóc (Nógrád megye) Palócföld

A KIS TŐZS A - RANY - AL - MA
KOLBOS SA - GOS SZÜZ AZ ANY - JA
NEM KELL NEKI DUN - NI - KA - JA
TU - LI - PÁN - TOS NYOSZO - LYÁ - JA

MESTERFOGÁSOK

Legutóbbi összejevetelünkre Kovács Marcsika valami remek süteménnyel lepett meg bennünket. Mint kiderült, Ő is úgy tanulta.

SÖRKIFLI

Érsekvádkerti testvér Kolping Családnál voltunk vendégségben. Ott ettem ezt a sörkiflit először. Megkaptam a receptjét, azóta is készítem. Mindenkinek ízlés, ezért közreadom a receptet:

Hozzávalók: 1 kg simaliszt, 1 kanál cukor, 1 evőkanál só, 5 dl langyos tej, 7,5 dkg élesztő 4 dl olaj.

A hozzávalókat összedolgozom, 1/2 órát kelni hagyom, 8 kis cipóra osztom. A cipókat tányér nagyságúra kinyújtom, 8 részre vágom, kifli alakra feltekerem.

A tepsiben még egy órát kelni hagyom, a tetejét tojással megkenem, sajttal vagy különféle magokkal megszórom. Majd szép pirosra sütöm. Jó étvágyat hozzá! **K. L.-né**

A továbbiakban is kérjük a Kolping testvéreket, írjanak bátran. Adjuk át egymásnak tapasztalatainkat, ötleteinket, ezzel is könnyítve sorsunkon.

Például egyik asszonyság meséli: Mosógépét citromlével is megszabadíthatja a vízkőtől. Akkor tegye a gépbe, amikor fehérenműt, vagy függönyöket mos. A ruha is, a gép is tiszta lesz.

A téma úgy érezzük kimeríthetetlen, a cipósarkalástól a kaszaegyengetés fortélyáig minden téma érdekelhet valakit.

KÖRZETI HÍRADÓ

ESZAK

A foci nem ismer határokat

A Kőbányai Kolping Család foci-csapata immár harmadik alkalommal kapott meghívást Németországba. Idén januárban az Augsburg melletti Diedorfba látogattunk, ahol a helyi Kolping Család által szervezett kispályás teremturnán vettünk részt. Német barátaink biztosították a szállást és étkezést, amelyek elsőrangú-

ak voltak. Szombat este érkezünk Diedorfba, ahol vacsorával vártak minket. Másnap közös misehallgatás után kezdődött a kupa, tíz csapat (nyolc német, egy cseh, és egy magyar) részvételével a csodaszép Schmuttertalhalléban. A csoportmérkőzéseket sikeresen vettük és elsőként kerültünk az elődöntőbe, itt azonban hétméteresekkel vereséget szenvedtünk Augsburg-oberhauseni testvércsaládunktól. A tomát a cseh csapat nyerte, mi végül negyedik helyezést értünk el. Sok új ismeretséget kötöttünk és nagyon jól éreztük magunkat, igazolva, hogy a távolság nem akadály a barátságunk.

ifj. Melegh Szabolcs és Zsombor

Csapatunk az oberhauseni testvércsaládunkkal

NYUGAT

ADOMÁNY a Pápai Kálvária Kolping Családnak

A pápai Kálvária Kolping Család közel 8,5 tonna ruha- és cipőadományt kapott a Weilheimi Kolping

Családtól. A Weilheimben élő Illés Tibornéval, a gyűjtés egyik szervezőjével beszélgettünk:

– *Mennyire mozgatta meg városukat ez az adománygyűjtés?*

– A weilheimi újságon keresztül az egész város értesülhetett az akcióról. A templomban, a szentmise végén kihirdették a gyűjtést, így azok is értesülhettek róla, akik nem olvasnak újságot. A közölt időpontra sokan összekészítették a használt ruhákból, cipőkből és gyermekholmiból álló adományukat. A Kolping Család vezetői szeretnek, becsülnek,

tisztelnek minket és valamennyien mellettünk álltak a gyűjtés szervezésében.

– *Szerveznek-e más jótekonysági akciót is?*

– Kolping Családunk Albánia hét városában üzemeltet leveskonyhát, ahol szülő nélküli, illetve csonka családban felnövő gyermekek számára biztosítanak napi egyszeri meleg ételt és fűtött szobát a házi feladat megírásához. Ennek érdekében tanfótt is fogadtak a gyermekek mellé.

– *Milyen a kapcsolat a pápai és weilheimi Kolping Család között?*

– A német Kolping Család tagjai jártak már Pápan és a pápaiak egy kisebb küldöttsége pedig Németországba utazott. 1997 őszére szervezünk egy újabb találkozót, amikor majd Weilheimből ötvenen Pápara utazunk. Terveink szerint két napot töltünk ott, utána pedig néhány napra Hévízre utazunk.

Papp Eszter

DÉL

Körzeti KOLPING BÁL Pécs

A Leőwei Gimnáziumban 1997. február 1-én került sor a körzeti Kolping bál megrendezésére.

Antalné Kiss Ágnes a déli körzet titkára köszönetet mondott a támogatóknak, akik értékes felajánlásaikkal segítették a bál megszervezését és a borverseny, valamint a tombola vonzó nyereményeinek biztosítását.

A megnyitó után gazdag program vette kezdetét. A Pécs-Somogyi fiatalok nyitótáncával, szebbnél-szebb menyasszonyi ruhákban táncolt keringő hangolta a résztvevőket a tánccos együttlétre.

Még a délután folyamán kellemes színfoltja volt az estének a szakértő zsűri által elbírált borok versenyének eredményhirdetése, a mintegy (Folytatás a 12. oldalon)

24 nevezett bor igen magas elismerést kiérdemelt díjátadása. Éjjel közeledtével sor került a bálkirálynő és a bál királyának megválasztására, majd a Pécs-Somogyi fiatalok Palotása, és közös tánca következett. Egyik meghívott vendég napokkal a bál után megjegyezte: Már más bálokon is részt vett, de ezen az estén egy nagy családban érezte magát. Valamivel többet élt át, mint egy bálban általában.

Schild Csaba
Kolping Család Sásd

RÓMÁT LÁTNI...

A Szekszárdi 2. számú Kolping Család olaszországi zarándokútja

Mindannyian vágyódtunk erre az útra, azok is, akik már jártak Olaszországban. Úticélunk: Velence, Firenze, s az „örök város”, Róma, végül Pádua és Assisi.

Rómában legelőször a Lateráni Szent János bazilikába látogattunk. Az egész világ minden templomának anyja, 5 hajós templom, szabályszerű bazilika. Gyönyörű freskók, domborművek. A bazilikával szemben Szent Ferenc szobra, amint rácsodálkozik a bazilika szépségére.

Felmentünk a Szent Lépcsőn, amin Jézus ment fel Pilátus elé. Jézus vércseppjei ráhullottak. Jeruzsálemből való, Heléna császárnő hozatta Rómába. Volt, aki közülünk is térden ment fel a 28 lépcsőfokon, bűnbánatot tartott.

A Szent Callixtus katakomba mai őrzői Szalézi szerzetesek. Érezhetjük, hogy ezek a szent helyek nem a halálról, hanem az életről szólnak. Üzenet nekünk, a keresztény múltból.

A Colosseum, a hatalmas amfiteátrum egyben a város szimbóluma. az óriási méretek is lenyűgözőek.

A Szent Péter bazilikában első utunk a Magyarok Kápolnájába vezetett. Géza atya – a hitoktatónk – szentbeszédében Szent István tetteire emlékeztetett. Bennünket, magyarokat már István eljuttatott Európába. Népünk védte Európa kultúráját, tett is hozzá. Az egyház közép-pontjában a magyar egyházra gondolkunk. Sziklára épült Krisztus egyháza. Nekünk is sziklára kell építeni

hitünket, hazánk szentjeinek példája szerint.

Megtapasztalhattuk, hogy a tér a világon egyedülálló szépséget képvisel, a bazilika a világ legnagyobb temploma. Lenyűgöző a kupola, az oszlopsor, s az oszlopsort díszítő 140 szent szobra félkör alakban; valóban úgy tűnik, mintha ez a csodálatos templom kitárná karját, hogy fogadja a zarándokokat.

A Szent Pál Bazilika látogatása után Puskás Attila atya – aki Firenzétől lelkes útikalauzunk volt – így búcsúzott tőlünk: A turistaút legyen zarándokút. Az itt látottakkal gazdagabbak lettünk, beépül az éltünkbe.

Nemes Imréné
2. számú Kolping Család

Enarratio in Psalmum 53.10

Ha azért imádkod Istent, hogy adjon valamit, amely nem Ő maga, – mondja Szent Agoston – nem szereted Őt szabadon. Szegénytől égne az arcod, ha feleséged penzédért szeretne téged. Ha anyagilag tönkremenettel megtörténne, hogy otthagyna téged, és más élettársakat keresne. Nos, tehát ha azt kívánod, hogy a feleséged szabad szívvel szeressen, egyedül saját magadért, miért szereted Istent másért, mint saját magáért?

Egy gazdag civilizáció bukása

Kína 1950-ben elfoglalja Tibetet. 1959. óta több mint egymillió tibeti veszítette életét a kínai fennhatóság elleni fölkelésekben. A Dalai Láma – az ország spirituális és világi feje – 80.000 követőjével Indiába menekült. A korábbi papi állam majd minden kolostorát és templomát lerombolták. A TIN (Tibet Information Network) és a Humán Rights Watch egybehangzó jelentése szerint az elmúlt évben megháromszorozódott a lelkiismereti okból bebörtözöttek száma. Egyedül Tibet legnagyobb börtönében – amely a fővárosban, Lhasában van – 1995 augusztus – 1996 január között 274-ről 610-re nőtt a politikai foglyok száma. Főleg szerzeteseket és apácákat zárnak börtönbe. A Svájci-Tibeti Baráti Társaság jelentése szerint Peking 2020-ig 40 millió kínait akar a Világ Tetején letelepíteni. A 6 millió tibeti mellett már ma is 7 millió kínai bevándorolt él az országban. 1995-ben a Dalai Láma kiválasztotta a 11. Panchen Lámát, aki helyett Peking egy másik – Kína-hű – Panchen Lámát választott. 1996. április 5-től tilos kitenni a Dalai Láma képét a kolostorokban és templomokban. Június elején Peking hivatalosan is meghirdette az élet-halál harcot.

KOLPING

A MAGYAR KOLPING SZÖVETSÉG LAPJA

Főszerkesztő: Dr. Bolberitz Pál. Felelős szerkesztő: Tamóczi Lajos

Szerkesztőség: 1035 Budapest III., Vihar u. 8. Telefon: 250-1239, Fax: 188-7394

Felelős kiadó: A Kolping Mozgalomért Alapítvány Kuratóriumának Elnöke

A lapban megjelent írásokért és illusztrációkért tiszteletdíjat nem fizetünk.

Adományokat köszönettel elfogadunk.

Postabank és Takarékpénztár Rt. 119-91102/021-12437

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Ha szükséges, helyhiány miatt a kéziratokat szerkesztve közöljük.

A lap ára: 30 Ft

Tipográfia: Brozsek Béla • Kucsák Könyvkötészet és Nyomda, Vác, 1997.